

COVID-19 AND MOBILE PHONE HYGIENE IN HEALTHCARE SETTINGS

SAĞLIK KURUMLARINDA COVID-19 VE CEP TELEFONU HİJYENİ

YAZARLAR: Sunil Kumar Panigrahi, Vineet Kumar Pathak, M Mohan Kumar, Utsav Raj, Karpaga Priya P

ALINTI: doi:10.1136/bmjgh-2020-002505

ÖZETLEYEN: Dr. Ufuk ŞAHBAZ

ÖZET

Cep telefonları sağlık çalışanları tarafından sıklıkla kullanılmakta (15 dk-2 saatte bir) ve doğrudan yüze, göze ve ağıza temas edebilmesi nedeniyle el hijyenine dikkat edilse bile yüksek risk teşkil etmektedir. Bir yayında cep telefonunda kontaminasyon oranı %40 - %60 aralığında bulunmuştur. Koagülaz negatif Stafilokok ve S.aureus en sık rastlanan bakteriler ve çoğunluğu da metisilin dirençli bulunmuştur. Başka bir çalışma da test edilen cep telefonlarında %10 oranında viral kontaminasyon olduğunu göstermiştir. Sağlık çalışanlarının telefonlarında topluma göre 4 kat fazla ağır bulaş olasılığı olduğunu gösteren bir çalışma da mevcuttur. Koronavirüsün cam, plastik, metal gibi yüzeylerde 2 saat ile 9 gün arasında yaşayabildiği bilindiği için bu veriler daha da önem kazanmaktadır.

Cep telefonu hijyeni; Apple ve Samsung, Covid-19 öncesinde cep telefonu temizliğinde herhangi bir kimyasal önermiyordu ancak şu an telefon kapalıyken %70 izopropil alkol veya dezenfektanlı mendil ile nazikçe silinmesini öneren rehberler yayınlamış durumdadırlar. Telefon hijyeninin bulaş riskini arttırdığını gösteren bir çalışma henüz olmasa da el ve telefon hijyeni teşvik edilmelidir.

Telefon hijyeni için alınabilecek önlemler de mevcuttur. Hastanelerde; özellikle servisler, ameliyathaneler ve yoğun bakım servislerinde telefon kullanımı kısıtlanabilir. Tek kullanımlık telefon kılıfları kullanılabilir. Kulaklık kullanımı telefonun gözlere ve ağıza temasını engelleyecektir. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) gibi örgütler, telefon firmalarını telefon dezenfeksiyonu konusunda araştırma ve tavsiye vermeye zolayabilir. Her telefon kullanımından

sonra el yıkama veya el dezenfeksiyonu uygulanabilir. Cep telefonlarında üremesi muhtemel mikroorganizmalar tespit edilip buna uygun dezenfeksiyon yöntemleri önerilebilir.

Şu anki telefon dezenfeksiyonu yöntemi şu basamaklarla yapılabilir:

1. Temizlikten önce telefonu kapatın ve varsa tüm kılıf, kablo ve aksesuarlarını çıkarın.
2. Yumuşak, tiftiksiz, su ve toz geçirmeyen bir bez ile (gözlük veya fotoğraf makinesi lensi bezi gibi) cihazın yüzeyini silin.
3. Bir bezin köşesini dezenfektan ile ıslatıp telefonun öne ve arka yüzeylerini silin.
4. Herhangi bir açıklığa sıvı girmemesine dikkat edin, dezenfektanı sıvı olarak doğrudan cihaza dökmeyin.
5. Islak bez kullanmayın, temizleyici solüsyonu veya çamaşır suyunu cihaza püskürtmeyin veya doğrudan uygulamayın.
6. Çamaşır suyu kullanmayın.

SONUÇ

Covid-19'un cisimler vasıtasıyla bulaşabildiğini gösteren kanıtlar vardır. Cep telefonları hastanelerde kullanımı sınırlandırılmadığı için bulaşa sebep olabilir. Hastanelerde cep telefonu kullanımı sınırlandırılmalı, cep telefonları ve kulaklıklar paylaşılmamalıdır. Telefon firmalarının, hükümetlerin ve DSÖ'nün cep telefonu dezenfeksiyonu ile ilgili tavsiyeleri yaygınlaştırılmalıdır.